

MODERN SVENSKA

HBT 10/9 73

Funderar ni på språkräktighetspro-
blem? Vår spalt Modern svenska be-

handlar språkfrå-
gor av allmänt in-
teresse, som besva-
ras av professor
Carl-Eric Thors.
Sänd in frågor till

Dagboken som vi-
darebefordrar dem till språkvetaren.

1 "Hur böjs verbet *att löda*?" —
Det böjs *löder, lödde*, (har) lött. Det
heter vidare t ex *ett fastlött rör*.
Böjningen hos *löda* är alltså den-
samma som hos *föda*.

2 "Ord som börjar på *er*, t ex
ersättning, uttalas av somliga med
ett *ä*-ljud, av andra så som de skrivs,
med ett *e*-ljud. Vilket är det
korrekta?" — Bägge uttalen, med
er och med *är*, anses korrekta,
men uttalet med *är* — (t ex
"ärbjuda") rekommenderas.

3 En frågeställare undrar varför
"den senaste upplagan av Svenska
Akademiens ordlista upptar enbart
formen *raffinaderi* som alltså vore
den enda riktiga högsvenska for-
men" (och alltså inte har med
raffineri)? — Formen *raffinaderi* är
än så länge den enda som brukas i
Sverige. Språkmän i Sverige har
uttalat sig med gillande om *raffineri*,
men den förekommer bara i Finland.
Akademiens ordlista har, som jag
nämnde i en artikel härförliden,
tagit upp ett mindre antal finlands-
svenska ord, men detta är ett urval
bland förslag som gjorts från
finländskt håll. Måhända kan *raffi-
neri* tas med om ett tiotal år, då man
kan anta att en ny upplaga av
ordlistan blir aktuell.

4 Samma frågeställare påtalar
tödningsuttryck som "den omkomne
identifierades som N N" och
undrar om inte " verbet *identifiera*
förutsätter att man igenkänner någon
som man *sett* tidigare" — Jag tror
inte att man kan begränsa använd-
ningen av *identifiera* på det sättet.
Ordet kan anses vara liktydigt med
"fastställa vem någon är". Om man
"identifierar en förbrytare med hjälp
av fingeravtryck" — en vanlig
polisfras — så innebär det väl sällan
att man sett honom förut, men frasen
förefaller mig trots detta helt
korrekt.

5 En frågeställare förvånar sig
över att vårt finlandssvenska *hågsa*
har fått komma med i den nya
upplagan av Akademiens ordlista.
Är det inte ett finskt ord (hoksata)?
— *Hågsa* är ett ursprungligen
svenskt ord, som kommer av *håg*.
Det förekom i formen *hughsa* i
fornsvenskan, men har sedan förs-
vunnit ur rikssvenskt högspråk. Från
svenskan har det kommit in i
finskan. För övrigt är *hågsa* samma
ord som det danska och norska
huske "minnas" där konsonanterna
inne i ordet har bytt plats, undergått
metates, som formen lyder.

Flera frågor bl a om termen EG
måste stå över till nästa gång.

Carl-Eric Thors

+